

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 367/2024-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED],

[REDACTED], t. č. [REDACTED],
[REDACTED] zastúpeného advokátom JUDr. Dušanom Szabóom, Hlavná 799/63, Kráľovský Chlmec, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8Cbsi/1/2018 (predtým vedenom pod sp. zn. 8Cbsi/48/2005 a sp. zn. 55Cbi/183/2001) a proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaniach vedených pod sp. zn. 1Obo/55/2011, sp. zn. 1Obo/4/2018 a sp. zn. 5Obo/4/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu elektronickou formou 15. februára 2024 [mailom bez autorizácie podľa zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v platnom znení, pozn.], doručенou dodatočne elektronickou formou 26. februára 2024 [§ 40 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8Cbsi/1/2018 [predtým vedenom pod sp. zn. 8Cbsi/48/2005 a sp. zn. 55Cbi/183/2001, (ďalej len „konanie krajského súdu“)] a jeho neúplným rozhodnutím z 26. januára 2023, ako aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 1Obo/55/2011, sp. zn. 1Obo/4/2018 a sp. zn. 5Obo/4/2023 (ďalej aj „konanie najvyššieho súdu“). Súčasne navrhuje, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie, a to od krajského súdu 1 000 eur a od najvyššieho súdu 4 000 eur, ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ si pracovnoprávne nároky proti svojmu zamestnávateľovi prihlásil do konkurzného konania, správca konkurznej podstaty ich v podstatnej časti poprel, a preto ich 23. marca 2000 uplatnil žalobou proti správcovi konkurznej podstaty na Okresnom súde Bratislava II, ktorý 19. júna 2001 postúpil spisový materiál vecne príslušnému krajskému súdu. V tejto súvislosti pripomína ústavnoprávne prieskumy, keď ústavný súd v konaniach vedených pod sp. zn. II. ÚS 416/06 a sp. zn. I. ÚS 158/2010 vyslovil porušenie jeho namietaných práv a krajskému súdu prikázal konať bez zbytočných prietáhov. Podľa sťažovateľa krajský súd vyslovený príkaz nerešpektoval a v konaní naďalej dochádza k zbytočným prietahom. Prezentované konštatovania verifikuje opisom priebehu konania krajského súdu, ako aj s prihliadnutím na opakované zrušenie vydaných súdnych rozhodnutí. *Exempli causa*, najvyšší súd uznesením sp. zn. 1Obo/72/2010 z 3. augusta 2010 zrušil rozsudok krajského súdu č. k. 8Cbsi/48/2005-180 zo 6. apríla 2010, krajský súd v prejednávanej veci následne rozhodol v poradí druhým rozsudkom č. k. 8Cbsi/48/2005-296 zo 17. júna 2011 a sťažovateľom podanú žalobu opätovne zamietol, pričom v odvolacom konaní najvyšší súd napadnuté rozhodnutie rozsudkom sp. zn. 1Obo/55/2011 z 22. novembra 2011 potvrdil. Sťažovateľ 13. januára 2012 podal proti rozhodnutiu najvyššieho súdu dovolanie, po niekoľko rokov trvajúcim rozhodovaní o oslobodení jeho osoby od platenia súdneho poplatku za podané dovolanie bolo predložené 24. marca 2017 najvyššiemu súdu, ktorý uznesením sp. zn. 2ObdoV/4/2017 z 28. júna 2017 zrušil namietané rozhodnutie a vec vrátil na ďalšie konanie najvyššiemu súdu (v pozícii odvolacieho súdu, pozn.), ktorý uznesením sp. zn. 1Obo/4/2018 zo 17. júla 2018 rozsudok krajského súdu č. k. 8Cbsi/48/2005-296 zo 17. júna 2011 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa sťažovateľa najvyšší súd nepostupoval správne, keď označeným uznesením zrušil rozhodnutie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, keďže mal aplikovať § 390 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a v prejednávanej veci meritórne rozhodnúť.

3. Po vrátení veci na ďalšie konanie krajský súd rozhodol až rozsudkom č. k. 8Cbsi/1/2018-765 z 26. januára 2023 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“) a po predĺžení lehoty na jeho písomné vyhotovenie bol 22. marca 2023 vypracovaný, 4. apríla 2023 doručený právnenému zástupcovi sťažovateľa a v dôsledku ním podaného odvolania (19. apríla 2023, pozn.) krajský súd 30. mája 2023 predložil súdny spis najvyššiemu súdu, ktorý v prejednávanej veci nariadil termín súdneho pojednávania na 15. február 2024. Sťažovateľ namieta nesústreďený postup krajského súdu spočívajúci v nerozhodnutí o nároku na náhradu trov dovolacieho konania, ako aj neprimeranú lehotu na nariadenie pojednávania najvyšším súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 5Obo/4/2023, keďže súdny spis mu bol krajským súdom doručený ešte 6. júna 2023 a prejednávaná právna vec je najvyššiemu súdu známa už z predchádzajúcich odvolacích konaní. Na podklade uvedeného odôvodnil zásah do svojich namietaných práv, ako aj nároky uplatnené v petite ústavnej sťažnosti.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.1. K namietanému porušeniu práv postupom krajského súdu:

5. Sťažovateľ namieta existenciu zbytočných prietáhov postupom krajského súdu, a to najmä v období od 26. januára 2023, zároveň sa však domáha, aby ústavný súd prihliadal na celú dobu trvania konania krajského súdu. Na účel odstránenia dichotómie pri vymedzení posudzovaného obdobia ústavný súd upriamuje pozornosť na skutočnosť, že postup krajského súdu bol predmetom ústavnoprávneho prieskumu už v konaniach vedených pod sp. zn. II. ÚS 416/06, sp. zn. I. ÚS 158/2010 a I. ÚS 199/2023, v ktorých ústavný súd vyslovil porušenie sťažovateľom namietaných práv, a preto ústavný súd posudzoval len obdobie konania krajského súdu po právoplatnosti nálezú ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 199/2023 z 8. júna 2023, t. j. obdobie od 27. júna 2023.

6. V nadväznosti na uvedené ústavný súd pripomína jednu zo základných pojmových náležitostí ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, ktorá musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Tento názor vychádza zo skutočnosti, že táto ústavná sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 165/2021). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť v zásade odmietne ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (II. ÚS 104/2022, III. ÚS 107/2022)], pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (rozsudky vo veciach Obluk proti Slovenskej republike z 20. 6. 2006, sťažnosť č. 69484/01, body 61 až 65; Mazurek proti Slovenskej republike z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05).

7. Z obsahu ústavnej sťažnosti pritom vyplýva, že proti rozsudku krajského súdu č. k. 8Cbsi/1/2018-765 z 26. januára 2023 sťažovateľ podal 19. apríla 2023 odvolanie a krajský súd súdny spis 30. mája 2023 predložil najvyššiemu súdu. Uskutočnením vlastného prieskumu ústavný súd zistil, že súdny spis bol z krajského súdu 5. júna 2023 expedovaný najvyššiemu súdu, ktorý o odvolaní sťažovateľa rozhodol rozsudkom č. k. 5Obo/4/2023-844 z 15. februára 2024, a to tak, že rozsudok krajského súdu v prvom výroku v časti určenia dôvodnosti uplatnenej pohľadávky zmenil a v časti potvrdil, druhý a tretí výrok potvrdil a štvrtý výrok o náhrade trov konania zmenil (ďalej aj „rozsudok najvyššieho súdu“). Po vrátení súdneho spisu z najvyššieho súdu (20. marca 2024, pozn.) krajský súd expedoval sporovým stranám rozsudok najvyššieho súdu, ktorý 6. apríla 2024 nadobudol právoplatnosť a v rovnaký deň sa stal právoplatným aj rozsudok krajského súdu. V súčasnosti krajský súd vykonáva úkony spojené s náhradou trov konania. *Ipsa facto*, ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 15. februára 2024, a teda v čase, keď krajský súd už svojím postupom nemohol zasiahnuť do namietaných práv sťažovateľa.

8. Pokiaľ ide o porušenie namietaných práv sťažovateľa neúplným rozhodnutím krajského súdu z 26. januára 2023 (sťažovateľ chcel zjavne označiť rozsudok krajského súdu, pozn.), ktorý podľa sťažovateľa nemal rozhodnúť o nároku na náhradu trov dovolacieho konania, ústavný súd akcentuje, že len samotným individuálnym právnym aktom nemôže dochádzať k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne čl. 6 ods. 1 dohovoru), keďže rozhodnutie

in abstracto je vždy výsledkom postupu orgánu verejnej moci v určitom konaní, a preto o zásahu do označeného základného práva možno uvažovať len v súvislosti s rozhodnutím, a nie rozhodnutím ako takým (I. ÚS 92/2024).

9. Z uvedených dôvodov túto časť ústavnej sťažnosti ústavný súd ako zjavne neopodstatnenú odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

II.2. K namietanému porušeniu práv postupom najvyššieho súdu:

10. Sťažovateľ namieta porušenie svojich práv postupom najvyššieho súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 1Obo/55/2011, sp. zn. 1Obo/4/2018 a sp. zn. 5Obo/4/2023.

11. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že popri uvedení petitu je ďalšou povinnosťou sťažovateľa, aby svoju ústavnú sťažnosť náležite odôvodnil, t. j. aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu. Nedostatok odôvodnenia sťažnosti vyvoláva významné procesné dôsledky (m. m. IV. ÚS 359/08, IV. ÚS 198/2012, IV. ÚS 54/2014, II. ÚS 594/2016).

12. Reflektujúc petit ústavnej sťažnosti (spravidla rámčujúci rozsah prieskumnej právomoci ústavného súdu; napr. I. ÚS 514/2020, pozn.), sťažovateľ sa domáha preskúmania postupu najvyššieho súdu v označených odvolacích konaniach bez toho, aby tieto bližšie špecifikoval (s výnimkou konania vedeného najvyšším súdom pod sp. zn. 5Obo/4/2023, pozn.). Sťažnostné tvrdenia sa vo vzťahu ku konaniam najvyššieho súdu vedeným pod sp. zn. 1Obo/55/2011 a sp. zn. 1Obo/4/2018 obmedzujú len na konštatovanie o zrušení namietaných rozhodnutí krajského súdu (bližšie bod 2 tohto uznesenia, pozn.) bez toho, aby vymedzil, akým presne špecifikovaným postupom najvyššieho súdu malo dôjsť k porušeniu jeho namietaných práv, resp. len zopakoval argumentáciu o nesprávnom postupe najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1Obo/4/2018 a neuplatnení postupu podľa § 390 CSP, s ktorou sa ústavný súd vysporiadal už v uznesení sp. zn. I. ÚS 199/2023 z 5. apríla 2023 (ďalej len „uznesenie ústavného súdu“).

13. Navyše, porovnateľnú optiku smerujúcu k doktríne včasného podania ústavnej sťažnosti (bod 6 tohto uznesenia, pozn.) je nutné aplikovať aj na postup najvyššieho súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 1 Obo 55/2011 a sp. zn. 1 Obo 4/2018, na čo ústavný súd sťažovateľa upozornil už v predchádzajúcom uznesení ústavného súdu. S prihliadnutím na sťažovateľom prezentovaný skutkový stav a následný postup krajského súdu po vrátení veci na ďalšie konanie (bod 2 tohto uznesenia, pozn.) je zrejmé, že označené konania pred najvyšším súdom v čase doručenia ústavnej sťažnosti už neprebiehali (bližšie bod 15 tohto uznesenia, pozn.), a tým nemohlo dochádzať ani k zásahu do sťažovateľom namietaných práv.

14. Pokiaľ ide o postup najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5Obo/4/2023, z obsahu ústavnej sťažnosti, ako aj z vlastného prieskumu ústavného súdu vyplýva, že krajský súd expedoval súdny spis 30. mája 2023, 6. júna 2023 bol doručený najvyššiemu súdu, ktorý v prejednávanej veci nariadil termín súdneho pojednávania na 15. február 2024, v prejednávanej veci sťažovateľa rozhodol rozsudkom č. k. 5Obo/4/2023-844 z 15. februára 2024 a tento 20. marca 2024 doručil krajskému súdu (bližšie bod 8 tohto uznesenia, pozn.), a tým sa činnosť najvyššieho súdu skončila. Uvedená časová chronológia postupu najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5Obo/4/2023 preto nesignalizuje žiadnu nečinnosť alebo iný zásah do sťažovateľom namietaných práv.

15. Ústavný súd v tomto kontexte zdôrazňuje, že konanie súdu druhej inštancie je v rámci civilného sporového procesu koncipované spôsobom, keď odvolací súd môže a nemusí vo veci nariadiť odvolacie pojednávanie, čím zákonodarca sledoval práve rýchlosť, efektívnosť a hospodárnosť odvolacieho konania, a teda ak odvolací senát rozhoduje o odvolaní bez nariadenia pojednávania, nemožno iba z tohto dôvodu časový úsek v danej situácii od podania odvolania (keď začína odvolacie konanie), resp. od dôjdenia spisu odvolaciemu súdu (keď začína konanie na odvolacom súde) do konečného rozhodnutia súdu druhej inštancie označiť ako „nečinnosť“ (m. m. I. ÚS 35/2021, I. ÚS 64/2022, I. 609/2022). Uvedené však nie je úplne prípadom sťažovateľa, keďže najvyšší súd v pozícii odvolacieho súdu súdne pojednávanie nariadil, avšak je potrebné akcentovať interval konania odvolacieho súdu, ktorý sa doručením rozhodnutia stranám konania, prípadne súdu prvej inštancie na účel doručovania tohto rozhodnutia subjektom konania (§ 395 CSP) končí, a tým viac nemôže dochádzať k zásahu do základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

15.1. Naopak, pozornosti ústavného súdu neuniklo správanie sťažovateľa, ktorý ústavnú sťažnosť podal v rovnaký deň, ako sa uskutočnilo pojednávanie pred najvyšším súdom, o ktorom bol sťažovateľ upovedomený predvolaním z 25. januára 2024 (právnemu zástupcovi sťažovateľa doručené 31. januára 2024, pozn.). Ak teda sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť v deň vyhlásenia rozhodnutia o odvolaní, musí ústavný súd skonštatovať, že sťažovateľ tak nekonal v záujme efektívnej ochrany svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorého obsahom je primárne a materiálne odstránenie stavu právnej neistoty, ktorá nastane právoplatnosťou rozhodnutia súdu (obdobne tak aj IV. ÚS 419/2020). Materiálna kompenzácia porušeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je len sekundárnym, nie primárnym dôsledkom jeho porušenia, ktorej priznanie je viazané navyše na vyslovenie jeho porušenia za súčasného skutkového zistenia o pretrvávajúcom stave právnej neistoty v dôsledku neskončeného sporu (IV. ÚS 248/2021).

16. V konklúzii uvedeného bolo potrebné ústavnú sťažnosť aj v časti namietajúcej postup najvyššieho súdu odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

17. Z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia označených práv.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. júna 2024

Miloš Mad'ar
predseda senátu